

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС

ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Освітня програма ПСИХОЛОГІЯ

(за першим рівнем вищої освіти)

Спеціальність 053 ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30. 08. 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023_р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича практика
Викладач (-і)	кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Гринчук Олександра Іванівна (денна форма навчання) кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Сметаняк Владислав Ігорович (заочна форма навчання)
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	oleksandra.hrynychuk@pnu.edu.ua (денна форма навчання) vladyslav.smetaniak@pnu.edu.ua (заочна форма навчання)
Формат дисципліни	Очна та заочна форми навчання
Обсяг дисципліни	180 годин, 6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://ksp.pnu.edu.ua/практика/
Консультації	3 питань виконання індивідуальних завдань згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Виробнича практика – вид навчальної роботи, який спрямований на поглиблення та закріплення та практичних знань, отриманих магістрами у процесі навчання, набуття і вдосконалення практичних навичок за обраною бакалаврською програмою. Зазначена практика для магістрів є однією із форм професійного навчання у вищій школі і становлення їх як психологів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Основною метою виробничої практики є вдосконалення прикладного аспекту професійної підготовки шляхом закріплення та збагачення на практиці низки професійних компетентностей, а також їхню інтеграцію у більш цілісну структуру у формі результатів навчання, а саме: шляхом конвергенції теоретичних психологічних та практичних знань студентів з урахуванням сучасних умов виробничого процесу та ознайомлення студентів з специфікою організації роботи практичного психолога в системі психологічної служби різного типів (психологічної служби в системі освіти та психологічної служби медично-профілактичних закладів).</p> <p>Ціль (основне завдання) виробничої практики полягає в інтегруванні професійних компетентностей набутих під час вивчення цілої низки психологічних дисциплін у цілісну професійну структуру, яка забезпечує практикантові творче й самостійне розв'язання психологічних проблем з опорою на його професійний досвід та особливості розвитку особистості та групи в умовах тої чи іншої установи.</p> <p>Завдання практики :</p> <ul style="list-style-type: none"> – поглиблення теоретичних та практичних знань студентів у сфері психодіагностики, психопрофілактики та психокорекції, ознайомлення з науковими, прикладними та практичними аспектами роботи психолога-консультанта. професійного підходу в плануванні та проведенні психологічної діагностики; – збагачення у майбутніх фахівців навичок здійснення первинного психологічного обстеження, обробки результатів проведених психологічних досліджень, інтерпретації 	

отриманої психологічної інформації, формулювання психологічних висновків різного спрямування (психолого-педагогічні та медико-психологічні висновки);

– озброєння студентів консультативними техніками і навичками встановлення й підтримання контакту з клієнтом або групою клієнтів;

– забезпечення умов самостійної науково-дослідницької роботи студентів, виконання ними індивідуального пошукового завдання;

– формування у майбутніх фахівців навичок роботи з спеціальною психологічною літературою та апаратурою, використання комп'ютерної техніки в своїй професійній діяльності;

– сприяння становленню у майбутніх фахівців творчого підходу до професійної діяльності й потреби у самоосвіті, набуттю навичок професійної рефлексії, розвитку професійних здібностей в єдності їх компонентів, виховання почуття поваги до професії та засвоєння етики професійної діяльності психолога;

– збагачення професійно-правової культури в аспекті оновлення нормативно-правової бази правових акти, що регламентують діяльність психолога в установі (організації);

– ефективній організації та проведення психодіагностичних досліджень та консультативних бесід, що опирається на обізнаність про розмаїття методів психологічних досліджень та техніки проведення психологічних консультацій, особливостей їх вибору та застосування .

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті проходження виробничої практики студент повинен оволодіти наступними компетентностями:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуючись комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності :

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, мислити концептуально, системно, самогенно.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, професійно володіти соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, реабілітаційної психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та здійснювати психологічну реабілітацію, надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження здоров'я населення.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, адаптація до нових ситуацій у сфері професійної діяльності.

Оволодіння всією сукупністю згаданих компетенстей забезпечує наступні програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної реабілітації, психологічної допомоги.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Вміти розробляти та впроваджувати індивідуальні та групові програми психологічної реабілітації.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Виконання індивідуальних завдань	180

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	053 Психологія	IV	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки
------------	---------------	------------	---------------	-------------

1.Ознайомчий етап практики	Самостійна робота		1. Ознайомитися з основними напрямками роботи психологічної служби установи, на базі якої проходить виробнича практика, внутрішньою документацією, графіком виробничого процесу, умовами роботи, правилами внутрішнього розпорядку. 2.Скласти індивідуальний план роботи на період практики (щоденник). 3.Оцінка діяльності студента методистом кафедри	10
2.Виконання практичних завдань	Самостійна робота Групова робота		1.Матеріали проведення двох залікових заходів – плани-конспекти мінілекції профорієнтаційної спрямованості та заходу психопрофілактичної (просвітницької) спрямованості 2.Психологічний аналіз форм професійної взаємодії (одного навчального заняття, ділової зустрічі, медико-психологічної консультації) . 3.Психологічна характеристика на учня, пацієнта ЛПЗ, працівника організації (на вибір). 4.Психологічна характеристика класу, підрозділу, відділу організації. 5.Програма, протоколи та аналіз результатів психодіагностичних обстежень 6.Протоколи (запит, етапи роботи, вид, висновки та прогноз розвитку особистості) двох індивідуальних (або групових) консультацій . 7.Матеріали міні-тренінгу або заходу з елементами психокорекції в роботі з класом, підрозділом організації. 8.Аналітичний звіт за матеріалами індивідуального пошукового (дослідницького) завдання.	20 5 10 10 15 10 10 5
3.Підготовка звітної документації			1.Оформлення звіту практики. 2.Виступ студента на підсумковій конференції, мультимедійна презентація	5
Всього				100

6. Система оцінювання курсу

	<p>Процес оцінювання знань студентів передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – контроль проходження практики студентами з боку методиста кафедри; – перевірку керівниками практики звіту з практики; – захист звіту студентом перед комісією. <p>Під час захисту оцінюються:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота виконання програми практики та індивідуальних завдань; – відповіді студента на поставлені запитання. <p>Критерії розрахунку рейтингових балів за науково-дослідницьку практику зазначені у таблиці.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p>
--	---

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C	задовільно	зараховано
60 – 69	D		
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

В основу оцінки навчальних досягнень студентів із виробничої практики покладено принцип обов'язковості поточного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

- 1.Звіт про проходження практики, щоденник практики (обсяг довірливий) – **10 балів.**
- 2.Матеріали проведення двох залікових заходів – плани-конспекти мінілекції профорієнтаційної спрямованості та заходу психопрофілактичної (просвітницької) спрямованості – **20 балів.**
- 3.Психологічний аналіз форм професійної взаємодії (одного навчального заняття, ділової зустрічі, медико-психологічної консультації) – **5 балів**
- 4.Психологічна характеристика на учня або медико-психологічний висновок висновок стосовно стану здоров'я пацієнта – **10 балів.**
- 5.Психологічна характеристика класу, підрозділу, відділу чи лікарняної палати – **10 балів.**
- 6.Програма, протоколи та аналіз результатів психодіагностичних обстежень – **15 балів.**
- 7.Протоколи (запит, етапи роботи, вид, висновки та прогноз розвитку особистості) двох індивідуальних (або групових) консультацій – **10 балів.**
- 8.Матеріали міні-тренінгу або заходу з елементами психокорекції в роботі з класом, підрозділом – **10 балів.**
- 9.Аналітичний звіт за матеріалами індивідуального пошукового (дослідницького) завдання – **5 балів.**
- 10.Диск з мультимедійною презентацією результатів практики та захист практики – **5 балів.**

Розроблена наступна система оцінки в певних рівнях:

	<p>Критерії диференціації оцінок з практики:</p> <p>Відмінно: Виконання програми практики: дотримання режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика, своєчасне виконання індивідуального плану. Ведення документації: регулярне ведення щоденника практики, своєчасне і якісне оформлення звітів. Оцінка професійних якостей: морально-етичні якості, загальна культура, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності.</p> <p>Добре: Виконання програми практики: неістотні зауваження щодо режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук</p>
	<p>керівника практики від установи, на базі якої проходила практика (із зазначенням окремих зауважень), своєчасне виконання індивідуального плану. Ведення документації: своєчасне оформлення звіту. Оцінка професійних якостей: морально-етичні якості, загальна культура, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності.</p> <p>Задовільно: Виконання програми практики: нерегулярне дотримання режиму практики, наявність негативних зауважень у відгуку керівника практики від установи і організації, на базі якої проходила практика, зауваження щодо виконання індивідуального плану. Ведення документації. Переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце неточності, помилки, логічні похибки. Оцінка професійних якостей: характеристика студента в цілому позитивна.</p> <p>Незадовільно: Виконання програми практики: недбале дотримання режиму практики, неповний об'єм годин, негативний відгук керівника практики від установи чи організації, де проходила практика. Ведення документації: неякісне і несвоєчасне оформлення звіту. Оцінка професійних якостей: нетактовне, неуважне ставлення до колег і користувачів соціальних послуг. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчального плану.</p> <p>Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці.</p>

<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Після закінчення практики студент-практикант подає на кафедру звітні документи в наступному обсязі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Письмовий звіт про виконану роботу у довільній формі (стаціонар: 2 – 3 стор., заочники: 1 – 2 стор.). 2. Індивідуальний (календарний) план роботи на час практики (2 – 3 стор.). Графік відвідування місця проходження практики (1 – 2 стор.) та розклад проведення залікових занять. 3. Щоденник практики (обсяг довільний). 4. Матеріали проведення двох залікових заходів – плани-конспекти мінілекції профорієнтаційної спрямованості та заходу психопрофілактичної (просвітницької) спрямованості (5 – 6 стор. кожний). 5. Психологічний аналіз форм професійної взаємодії (одного навчального заняття, ділової зустрічі, медико-психологічної консультації). (2-3 стор.) 6. Психологічна характеристика на учня або медико-психологічний висновок висновок стосовно стану здоров'я пацієнта (стаціонар: 3 – 4 стор., заочники: 2 – 3 стор.). 7. Психологічна характеристика класу, підрозділу, відділу чи лікарняної палати (стаціонар: 3 – 4 стор., заочники: 2 – 3 стор.). 8. Протоколи результатів психодіагностичних обстежень. 9. Протоколи (запит, етапи роботи, вид, висновки та прогноз розвитку особистості) двох індивідуальних (або групових) консультацій. 10. Матеріали міні-тренінгу або заходу з елементами психокорекції в роботі з класом, підрозділом (стаціонар: 4 – 5 стор., заочники: 2 – 3 стор.)
	<ol style="list-style-type: none"> 11. Аналітичний звіт за матеріалами індивідуального пошукового (дослідницького) завдання. 12. Характеристика на студента-практиканта, підготовлена керівником практики за місцем проходження (психологом), завірений керівником установи та гербовою печаткою установи 13. Диск з мультимедійною презентацією результатів практики.
<p>Форми і методи контролю</p>	<p>Щотижневою формою контролю є перевірка керівником-методистом практики індивідуального (календарного) плану роботи студентів, в якому висвітлюються етапи роботи та їх зміст і який додається до звіту з практики. Звітність з практики включає в себе такі етапи, як: оформлення індивідуального плану роботи, оформлення звіту з практики у відповідності до вимог програми практики та матеріалів, що підтверджують зміст звіту, звітність перед керівником-методистом, захист звіту перед комісією за умови виконання попередніх етапів. У період проведення практики контроль за її виконанням здійснюється як деканатом факультету, так і випусковою кафедрою. За результатами практики проводяться підсумкові конференції за участю студентів та викладачів кафедри з метою внесення пропозицій, спрямованих на покращання умов та підвищення якості проходження практики студентами. Залікова оцінка результатів практики впливає з особливостей діяльності студентів і виявляє характер їх ставлення до майбутньої професійної діяльності.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	

Політика проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики спрямована на створення атмосфери взаємної підтримки, жвавої інтеракції, зворотного зв'язку з дотриманням правил професійної етики. При виконанні завдань неприпустимі недобросовісність та недбале ставлення до своїх обов'язків практичного психолога, нехтування правилами техніки безпеки. Невиконання завдань практики без поважної причини слугує підставою для незарахування студенту результатів.

8. Рекомендована література

Для ефективного проведення практики студенти можуть користуватися наступною навчальною та методичною літературою:

1. Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації : наказ Міністерства освіти і науки України від 12 червня 2014 року № 711, м. Київ. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0728-14/>
2. Положення про організацію та проведення практики студентів у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» . м. Івано_Франківськ Електронний ресурс] – Режим доступу : https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf
3. Додаток до Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (від 26.03 2013 р., протокол № 3) м. Івано_Франківськ Електронний ресурс] – Режим доступу https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/dodatok_pol_pro_praktyku.pdf
4. Виробнича практика студентів-психологів : навч.-метод. посібник / укладач: О.Г. Паркулаб. – Івано-Франківськ : В-цтво «СІМІК», 2017. 80 с.
5. Робоча програма виробничої практики для студентів 4 курсу галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», ОР «Бакалавр». 2023. 47с.